

Διάλεξη 11^η

Κυριάκος Κυριαζόπουλος,
Επίκουρος Καθηγητής
Τμήμα Νομικής ΑΠΘ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Περιεχόμενα ενότητας

1. Διεθνής Συμφωνία μεταξύ Αγίας Έδρας και της Δημοκρατίας της Κροατίας για νομικά ζητήματα (άρθρα 4 ως 9).

Σκοποί ενότητας

1. Μελέτη της συμφωνίας της Κροατίας με την Αγία Έδρα για νομικά ζητήματα του έτους 1996 (άρθρα 4-9).

Εισαγωγή

Από τη 2^η σύνοδο του Βατικανού κι έπειτα, που διεξήχθη μεταξύ των ετών 1962-1965 και δημιούργησε το Rinnovamento, δηλαδή την ανανέωση της καθολικής εκκλησίας, το άνοιγμά της στα υπόλοιπα δόγματα και θρησκευόμενα, η Αγία Έδρα δεν προτιμά να συνάπτει κονκορδάτα με την παραδοσιακή έννοια του όρου, δηλαδή διεθνείς διμερείς συμφωνίες με τις οποίες να ρυθμίζονται όλα τα ζητήματα των σχέσεων της καθολικής εκκλησίας κι ενός κράτους. Αντιθέτως προτιμά να συνάπτει επιμέρους διεθνείς διμερείς συμφωνίες όπως είναι οι τέσσερις διεθνείς επιμέρους συμφωνίες που συνήψε με την Κροατία, διότι είναι ευκολότερη η τροποποίησή τους.

- Εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση της Πολωνίας όπου για λόγους συναισθηματικούς κι ενδεχομένως πολιτικούς, ο Πολωνός Πάπας Ιωάννης Παύλος Β΄ προτίμησε να συνάψει η Αγία Έδρα με την Πολωνία κονκορδάτο με την παραδοσιακή έννοια του όρου, προκειμένου να ρυθμιστούν διμερώς οι σχέσεις καθολικής εκκλησίας και Πολωνίας για το σύνολο των σχέσεων τους.

Άρθρο 4

Με σεβασμό του δικαιώματος της θρησκευτικής ελευθερίας η Δημοκρατία της Κροατίας αναγνωρίζει στην καθολική εκκλησία και στις κοινότητες της οποιουδήποτε λειτουργικού ρυθμού την ελεύθερη άσκηση της αποστολικής της αποστολής. Ιδιαίτερα όσο αφορά τη θεία λατρεία, τη διακυβέρνηση, τη διδασκαλία, και τη δραστηριότητα των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 14.

Σχολιασμός άρθρου 4

- Υπενθυμίζεται το δικαίωμα στη θρησκευτική ελευθερία
- Η Δημοκρατία της Κροατίας αναγνωρίζει το δικαίωμα στην αυτονομία της καθολικής εκκλησίας. Το δικαίωμα στην αυτονομία:
 1. Περιλαμβάνει την κρατική αναγνώριση της αποστολής της καθολικής εκκλησίας όπως η ίδια την αντιλαμβάνεται.
 2. Κατοχυρώνει τη ρύθμιση και την διοίκηση των δικών της υποθέσεων (λατρεία, διδασκαλία, οργάνωση, διοίκηση) απ' την ίδια.
 3. Αναγνωρίζεται και για τις κοινότητες της καθολικής εκκλησίας ανεξάρτητα από το λειτουργικό ρυθμό στον οποίο ανήκουν.
 - Ο λατινικός λειτουργικός ρυθμός διέπεται απ' τον κώδικα κανονικού δικαίου της λατινικής εκκλησίας.
 - Ο ανατολικός λειτουργικός ρυθμός διέπεται απ' τον κώδικα κανόνων των ανατολικών καθολικών εκκλησιών.

Άρθρο 5

Ανήκει αποκλειστικά στην αρμόδια εκκλησιαστική αρχή το δικαίωμα να ρυθμίζει ελεύθερα την δική της εκκλησιαστική έννομη τάξη, να ιδρύει, να μεταβάλλει και να καταργεί εκκλησιαστικές επαρχίες, αρχιεπισκοπές, επισκοπές, αποστολικές διοικήσεις, εδαφικές ιεραρχικές δικαιοδοσίες, ηγουμενικές εδαφικές δικαιοδοσίες, προσωπικές αρχιερατικές δικαιοδοσίες, ενορίες, καθιδρύματα αφιερωμένης ζωής και κοινωνίες αποστολικής ζωής καθώς και άλλα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα.

Σχολιασμός άρθρου 5

Στα πλαίσια του δικαιώματος στην αυτονομία της καθολικής εκκλησίας, το οποίο εμπεριέχεται στη θρησκευτική ελευθερία, όπως αποφάνθηκε το ευρωπαϊκό δικαστήριο ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην υπόθεση της μητροπολιτικής εκκλησίας της Βεσσαραβίας κατά Μολδαβίας, ιδίως για τις χώρες που δεν έχουν ρητή συνταγματική νομοθετική αναγνώριση του δικαιώματος στην αυτονομία για τις εκκλησίες και τις θρησκευτικές κοινότητες της κρατικής έννομης τάξης, το κροατικό κράτος αναγνωρίζει ως αποκλειστικά αρμόδια την εκκλησιαστική αρχή να ρυθμίζει την εκκλησιαστική έννομη τάξη και ιδίως να ιδρύει, να μεταβάλλει και να καταργεί εκκλησιαστικούς οργανισμούς.

Άρθρο 6

Παράγραφοι:

1. Ανήκουν στην καθολική εκκλησία όλοι οι εκκλησιαστικοί διορισμοί και η απονομή των εκκλησιαστικών αξιωμάτων σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονικού δικαίου.
2. Ο διορισμός, η μετάθεση και η παύση των επισκόπων ανήκουν αποκλειστικά στην Αγία Έδρα.
3. Πριν τη δημοσίευση του διορισμού των επαρχιούχων επισκόπων η Αγία Έδρα θα ενημερώνει σχετικώς μέσω εμπιστευτικής οδού την κροατική κυβέρνηση.

Σχολιασμός άρθρου 6

Παράγραφοι:

1. Αναγνωρίζεται η δικαιοδοσία της καθολικής εκκλησίας να προβαίνει σε εκκλησιαστικούς διορισμούς ελεύθερα σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονικού δικαίου.
2. Ορίζεται ότι ο διορισμός, η μετάθεση ή η παύση των επισκόπων ανήκει αποκλειστικά στην Αγία Έδρα, όπως ορίζει και ο κώδικας κανονικού δικαίου της λατινικής εκκλησίας.
3. Καθιερώνεται η υποχρέωση της Αγίας Έδρας να ενημερώνει εμπιστευτικά την κροατική κυβέρνηση πριν τη δημοσίευση του διορισμού των επαρχιούχων επισκόπων μόνο.
 - Η προηγούμενη κοινοποίηση με εμπιστευτικό τρόπο του ονόματος του υποψήφιου επαρχιούχου επισκόπου στην κροατική κυβέρνηση παρέχει τη δυνατότητα σε αυτήν να προβάλλει σχετικές αντιρρήσεις στην Αγία Έδρα. Ωστόσο, δεν κατοχυρώνεται κάποιο δικαίωμα αντίρρησης πολιτικού χαρακτήρα που να υποχρεώνει την Αγία Έδρα να μη διορίσει τον υποψήφιο που επιθυμεί.

Άρθρο 7

Παράγραφοι:

1. Η Δημοκρατία της Κροατίας εγγυάται στην καθολική εκκλησία την ελευθερία άσκησης της λατρείας.
2. Η Δημοκρατία της Κροατίας εγγυάται το απαραβίαστο των χώρων λατρείας, εκκλησιών, παρεκκλησίων, και αντίστοιχων παραρτημάτων.
3. Μόνον για σοβαρούς λόγους και με τη ρητή συμφωνία της εκκλησιαστικής αρχής μπορούν να προορίζονται οι εν λόγω χώροι για άλλους σκοπούς.

Άρθρο 7 (2)

4. Η αρμόδια αρχή της Δημοκρατίας της Κροατίας μπορεί να λαμβάνει μέτρα ασφάλειας στους χώρους που αναφέρονται και χωρίς προηγούμενη προειδοποίηση της αρμόδιας εκκλησιαστικής αρχής εάν αυτό θα ήταν επείγον για την προστασία της ζωής και της υγείας ή για τη διατήρηση των αγαθών ιδιαίτερης καλλιτεχνικής και ιστορικής αξίας.
5. Ενόψει της άσκησης της δημόσιας λατρείας σε χώρους διαφορετικούς από εκείνους που αναφέρονται στην παράγραφο 2, όπως στην περίπτωση των λιτανειών, των προσκυνημάτων ή άλλων πράξεων, οι αρμόδιες εκκλησιαστικές αρχές θα ενημερώνουν σχετικώς τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας της Κροατίας, οι οποίες έχουν την υποχρέωση να εγγυώνται τη δημόσια τάξη και ασφάλεια.

Άρθρο 8

Παράγραφοι:

1. Σε περίπτωση ανάκρισης ενός κληρικού για ενδεχόμενα εγκλήματα που προβλέπονται από τον ποινικό κώδικα, οι δικαστικές αρχές θα ενημερώνουν προηγουμένως τις αρμόδιες εκκλησιαστικές αρχές.
2. Σε κάθε περίπτωση το απόρρητο της εξομολόγησης είναι απαραβίαστο.

Άρθρο 9

Παράγραφοι:

1. Οι Κυριακές και οι ακόλουθες εορτάσιμες ημέρες είναι ελεύθερες από εργασία.
 - i. 1^η Ιανουαρίου, εορτή της Αγιότατης Μητέρας του Θεού
 - ii. 6^η Ιανουαρίου, Επιφάνεια του Κυρίου ή των Αγίων Μάγων
 - iii. Δευτέρα του Πάσχα
 - iv. 15^η Αυγούστου, ανάληψη της μακαριότατης παρθένου Μαρίας
 - v. 1^η Νοεμβρίου, όλων των Αγίων
 - vi. 25^η Δεκεμβρίου, Γέννηση του Σωτήρος,
 - vii. 26^η Δεκεμβρίου, πρώτη μέρα μετά τη Γέννηση, του Αγίου Στεφάνου.
2. Τα 2 μέρη θα συμφωνήσουν ενδεχόμενες τροποποιήσεις των ημερών αργίας.

Βιβλιογραφία

1. Διεθνής συμφωνία μεταξύ Αγίας Έδρας και της Δημοκρατίας της Κροατίας για νομικά ζητήματα

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Γιώργος Μαριάς
Θεσσαλονίκη, Οκτώβριος 2016

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

